

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

I detta nummer

presenteras den nya ungdomsdelegationen
Högsbotorps ungdomsgård
ett filmförslag

skriver Rune Brange om Mål och ideal
i ungdomsarbetet

intervjuas skyddskonsulenten Folke Söder-
berg om strafflöshetsintygen

kritiseras Rotundan

NR 7

NOVEMBER 1954

ARGANG 3.

UTGIVEN AV:
GÖTEBORGSUNGDOMENS
SAMARBETSORGANISATION
OCH
CENTRALKOMMITTÉN
FÖR UNGDOMSRÅDEN

PRIS 75 ÖRE

»Vår generation har skulden.»

Rubriken kunde mycket väl ha använts för kvinnornas opinionsmöte kring ungdomsförvildningens problem i konserthuset den 21 oktober. Uttrycket föll också där av mötets ordförande, fru Maj Kullenberg. Syster Katharina Ottows formulering »Samhället har skulden» innebär i det närmaste samma sak, alldenstund »vår generation» är de som nu har hand om samhällsmaskineriet. Emot detta kan ju sägas, att samhället är en produkt av flera generationers handlande. Ansvaret för uteblivna justeringar av en gången tids misstag måste väl dock falla på den för tillfället härskande generationen.

Är vi alltid på det klara med detta ansvar? Tar vi verkligen skulden på oss? Fru Kullenberg fastslog i sitt inledningsanförande: Kvinnorna har accepterat förvärvsarbetet och förtroendeuppdragen, vilket på sitt sätt bidragit till hemmens kris. Andra bidragande faktorer, såsom materialismen och nöjesindustrin har jämväl accepterats. Syster Kottow spetsade till frågan: Begreppet Jag (med stort J) har fått bli det allt överskuggande. Jag och pengar — jag och makt — jag och min kropp — jag och nöjen. Förrän detta Jag ersättes med Du blir det ingen ändring i världen.

Den som skriver detta hade en gång det tvivelaktiga nöjet att på ett rejält bondkalas möta en man, som under allvarsmättat skämt hävdade, att »skolan förde oss bakom ljuset». Den lär nämligen, att man skall vara uppriktig och pålitlig, tänka på sin nästa osv. Det duger emellertid inte alls ute i livet. Nej, man måste vara finurlig.

Han är i stort och praktiskt sällskap. Men indirekt innebar yttrandet ett erkännande. Skolan har i alla fall försökt fostra. Rune Brange antyder i detta nummer, att skolan misslyckats med sin

samhällsfostran. Att samfundslivet fungerar så relativt hyggligt skulle alltså från dessa mycket skilda utgångspunkter ske trots skolans påverkan.

Man är frestad påstå, att varje generation, som når fram till samhällsmyndigheten och ansvaret, förråder ungdomen för dagens glans och materiella utbyte. I stort kan detta ske med standardkrav, som krossar samliv och gemenskap, i smått med ett sniket utnyttjande av vardagens möjligheter. I hur många fall begär vi inte mer av ungdomen än av oss själva? Pappan som cyklar på gångbanan, chauffören som trotsar trafiktecken, arbetskommissarien som låter en tonåring få låna motboken, representerar alla till synes struntsaker i vardagslivet, men de meddelar bestående lärdomar för framtiden. Det smusslande dubbelspelets »Det spelar ingen roll» torde vara första förberedande till ringaktning för samhället och till spirande asocialitet.

Med terminologi från Branges artikel kan man sammanfatta detta så, att vår generations slarv och ovanor i primärgrupper bryter ned resultaten av arbetet i sekundärgrupper.

Kan man förneka, att vår generation har skulden?

Det är sannerligen inte lätt att vara vuxen heller.

OCKSA EN SKULD

I stället för att tala om »hjälp» och »gåvor» bör vi säga att vi tänker betala tillbaka vad vi rövat. Den vite mannen har inte bara stulit stora rikedomar från dessa fattiga människor, han har samtidigt rubbat gamla kulturer, som därvid störtat samman moraliskt, ekonomiskt och socialt. Om vi över huvud taget skall blanda in moraliska värderingar bör vi göra klart för oss, att vår egen roll inte är den ädle mecenatens utan i bästa fall den botfärdige rövarens.

Världshorisont

för det första

får vi anmäla en ny förening.

I samband med syster Katharina Ottows föredrag vid kvinnoorganisationernas opinionsmöte kring ungdomsförvildningens problem inbjöds mötesdeltagarna att anmäla sig för ev. medlemskap i en förening, som i fortsättningen skall följa dessa problem.

Såsom interimsstyrelse angavs fru Elsa Romberg, fru Maj Kullenberg, fru Lisa Linderöth-Olson, fru Ingrid Tärby, Rektor Daga Runge, fru Anna Boldt-Christmas, fru Maj Jahn, fru Karin Westerberg, ungdomskonsulent Kjell Andersson och skyddskonsulenten Folke Söderberg.

Initiativtagare är fru Maj Kullenberg, och hon betecknade den nya föreningen som en cell för nytt, frivilligt ungdomsarbete. Det är meningen att man skall gå fram på bred front och verkligen göra en positiv insats.

Åtgärden vittnar om ansvarskänsla inför gemensamma värden.

Vi alla vill uttala sina förhoppningar om en betydelsefull utveckling för den startade cellen. Den torde inte komma att sakna arbetsuppgifter. Det skall bli intressant att följa arbetets planläggning. Vi hoppas kunna få återkomma därom, när föreningen konstituerats.

Har Du läst...?

S k ä r m e n. Orienterarnas årsbok 1954. Generalstabens litografiska anstalt. Pris 5 kr.

Orienteringsförbundets årsbok torde vara den idrottsliga årsredogörelse, som är bäst tillgänglig för folk i allmänhet. Sportens amatörmässighet och dess för-

ening med allmänt natur- och friluftsintrasse gör boken omväxlande. Årets bok har två särskilt värdefulla artiklar: **Hur hittar våra fåglar och hur orkar dom?** samt **Varför stämmer inte kartan?** Den som vill lära känna den mest genuina svenska folksporten (fast fotboll och en del andra har flera utövare) kan inte finna någon bättre källa än Skärmen. Kan rekvireras från Svenska Orienteringsförbundet, Box 16005, Stockholm 16.

Stig Hedenström och Björn Kjellström: Vår svenska skogssport. Generalstabens litografiska anstalts förlag. Ny upplaga. Pris 8 kr.

Vår svenska skogssport är en fullständig handbok i användningen av karta och kompass samt tävlingsorientering. Författarna har i denna upplaga gjort en hel del omarbetningar och tillägg för att boken skall motsvara utvecklingen. Man finner sålunda bland kartillustrationerna den nya topografiska kartan i skala 1:50000, dvs. den karta som så småningom skall bli den allmänt gällande i landet.

Boken bjuder på 268 sidor underhållande, stimulerande och instruktiv läsning. Om densamma vågar man sig på travesteringen, att det orienteringskunskande, som inte finns att läsa där, det är inte värt att veta. Då framställningen dessutom är enkel och klar, kan man sätta den i händerna på såväl nybörjare som friluftare i motionsklass och avancerade tävlingsorienterare.

Wikström: Första fågelboken. A. V. Carlsons förlag. Pris inb. kr 5:65.

Nej, denna bok har Du inte läst. Det är en barnbok. Den skildrar 29 av våra vanligaste fåglar på ett enkelt språk och med goda bilder, samtidigt som den serverar en hel del saktighet. Det är inte lätt att göra fackböcker lockande för barn, men denna borde kunna slå. I bibliotek vid eftermiddagshem, barnkolonier och liknande bör den ha sin plats.

Här kommer ungdomsdelegationen

Sedan både stadsfullmäktige och barnavårdsnämnden utsett sina ledamöter i den nya ungdomsdelegationen (UDE), hade denna sitt första sammanträde den 26 oktober. Överläraren Frans Ivarsson valdes till ordförande, Set Dahlbeck blev v. ordf. och Carl-Eric Abrahamsson sekreterare.

I borten raden från vänster: Björn Björnström, Carl-Eric Abrahamsson, Lennart Ström, Frans Ivarsson, Margareta Östlund, Anders Sundvall, Kjell Andersson. I förgrunden: Nils Ivar Engberg, Thore Kjellén, Rut Persson, Set Dahlbeck.

Frans Ivarsson, som också är ordförande i barnavårdsnämnden, har inför starten lämnat Vi alla följande uttalande:

Frågan om hur den förebyggande ungdomsverksamheten lämpligen bör samordnas har under senare år ofta diskuterats. Redan i samband med ungdomsutställningen 1944 fördes tanken fram om en fastare organisation. Då fanns emellertid redan Centralkommittén för ungdomsråden, som fick fungera som ett förberedande organ för dessa frågor i barnavårdsnämnden, och i samband med utställningens avslutande vill jag minnas, att Göteborgs ungdomens samarbetsorganisation bildades. Såväl C.K. som SAM har haft en utomordentlig betydelse och gjort stora

insatser inom den förebyggande barn- och ungdomsvården, något som jag emellertid inte behöver närmare gå in på nu. De kommer även i fortsättningen att bli värdefulla stöd såsom rådgivande och initiativtagande organ.

Den delegation (utskott) som nu träder till har den stora fördelen, att den har »normal» storlek och torde få lättare att arbeta än de nämnda samarbetsorganen. Ungdomsbyrån torde i den få ett naturligt forum för handläggning av de frågor, som står i samband med byråns arbete. Delegationen får överta de arbetsuppgifter av administrativ art som hittills handhafs av C.K. Den skall dessutom utgöra barnavårdsnämndens

delegation som har att förbereda och utreda sådana frågor, som står i samband med barnens och ungdomens fritidssysselsättning m. m. I likhet med vad som gäller för övriga barnavårdsnämndens delegationer och utskott skall ungdomsdelegationens beslut slutligt prövas av barnavårdsnämnden.

Barnavårdsnämndens arbetsområde har under de senast förflutna tio åren enormt ökat. Nämndens ledamöter räcker dåligt till för att besätta alla platser i utskott, delegationer och beredningar. Det är nog därför nödvändigt att överlåta en del av det förberedande arbetet på utomstående, för uppgifterna intresserade och kunniga personer. Då nu fyra personer utanför nämnden invalts i den nya delegationen, är detta något av ett experiment, och det är att hoppas att det skall utfalla väl. Och det gör det förvisso, om ledamöterna känner det rätta ansvaret. De frågor, som av delegationen kommer att handläggas, är nämligen av en oerhörd betydelse för vår barn- och ungdomsvård.

Så ringde vi runt till de övriga delegaterna för att få reda på ålder, intressen m. m. för en presentation. Den följer här.

Set Dahlbeck (39 år) var ju stadens förste ungdomskonsulent. Till den posten kom han med erfarenhet från bl. a. scouting och idrott inom KFUM. Innevarande period sitter han i stadsfullmäktige, men det uppdraget lämnar han vid årsskiftet.

— Jag vill uttrycka den förhoppningen, säger Set Dahlbeck, att framförallt ungdomsledarutbildningen skall bli föremål för ungdomsdelegationens intresse, en regelrätt yrkesutbildning alltså — inte endast kompletteringskurser. Ungdomsrådets tillsättning och organisation är också i behov av välplanerade och förbättrande åtgärder.

Jag hoppas att UDE skall betyda ett steg framåt för ungdomsarbetet i Göteborg och visa sig bli ett värdefullt komplement till centralkommittén för ungdomsråden, vilken som samarbetsorgan inte får ersättas av UDE.

Thore Kjellén (33 år) har hittills varit verksam inom SAP och ABF samt i Kommunalarbetarförbundet avd. 31. Han har även medverkat i flera idrottsföreningar och har tidigare kontakter med IOGT.

— Vad kan man vänta av en nyfödd? frågar sig Thore Kjellén. Allt eller inget! Ansvaret för »miljön», i vilken ungdomsdelegationen skall växa upp, åvilar oss, vilka fått förmånen vara med om de första stapplande stegen. Jag hoppas vi skall lyckas infria de förväntningar, som ställes på detta organ, till gagn för ungdomen i vår stad.

Herrar Ivarsson, Dahlbeck och Kjellén har utsetts inom barnavårdsnämnden. Återstående medlemmar i delegationen är valda av stadsfullmäktige.

Carl-Eric Abrahamsson (29 år) har tillhört SSU sedan 1945. F. n. är han också v. ordf. i studiekommittén för hyresgästerna i Riksbyggen, Fredriksdal.

— UDE är en ny sak, som måste finna sina arbetsformer, svarar Carl-Eric Abrahamsson diplomatiskt. Den bör dock kunna ge bättre stabilitet åt ungdomsarbetet i kommunal regi. Den är tillräckligt liten för att fungera smidigt. Den parlamentariska sammansättningen synes borge för att debatten där skall kunna bli klar och bestämd i fråga om målsättningen. För att kunna finna nya vägar för ungdomsarbetet torde delegationens ledamöter böra få tillfälle att studera ungdomsarbete på andra orter. Först och sist skall delegationen stödja och främja föreningslivet.

Rut Persson har bara vistats 6 av sina 28 år i Göteborg. Hemma i Värmland tillhörde hon en blåbandsförening. I Göteborg har hon ägnat sig åt SSU och Frölunda ungdomsråd.

— I rådet har jag erfarit, vilka svårigheter föreningarna har att kämpa emot, och jag hoppas nu, att delegationens verksamhet i första hand skall befrämja föreningslivet.

Margareta Östlund, som är 33 år, har sysslats med ungdomsarbete i många handa former men med huvudsaklig anknytning till frireligiös verksamhet. Hon har sålunda tillhört Fria Kristliga Gymnasistförbundet, verkat som junior- och ungdomsledare i Missionsförbundet och som blåvingeledare hos scouterna. Hon har haft anställning vid Birkagården, där hon skött eftermiddagshem, lett klubbar och fritidsgrupper m. m. Fru Östlund har genomgått Socialinstitutet och tjänstgjort som assistent vid barnvårdsnämnden, men f. n. utbildar hon sig till lärarinna.

— Uppdraget i ungdomsdelegationen mottar jag med största intresse, men jag går alldeles förutsättningslöst till verket, lyder hennes kommentar.

Lennart Ström är delegationens Benjamin, 26 år gammal. Han är ordförande i Liberal ungdom.

— Delegationen måste med säkerhet ägna en hel del uppmärksamhet åt ungdomsråden, både när det gäller verksamheten och sammansättningen. De administrativa uppgifterna får där inte bli det väsentliga, utan råden måste ges möjlighet att fylla sin egentliga uppgift, den positivt ungdomsvårdande verksamheten. I fråga om representationen är det av stor vikt, att råden ges sådan sammansättning, att så många ungdomsorganisationer som möjligt bli representerade.

Nils-Ivar Engberg (SAM) och Anders Sundvall (CK) är adjungerade ledamöter.

Vet Du

att ungdomsbyrån kan ge Dig ett handtag i barnarbetet. Den har för närvarande 52 bildband till utlåning (och även projektorer till dem). Slå en signal och byrån sänder Dig en förteckning.

Ungdomsgårdsnytt

- ★ Ungdomsgårdspersonalen har varit på studiebesök på det nya fritidshemmet för sjömän och därvid också dryftat samarbete med denna verksamhetsform.
- ★ Ungdomsgårdarna kan anordna teaterbesök för en billig penning.
- ★ Källtorps ungdomsgård har i höst 10 år på nacken, vilket inte kommer att gå spårlöst förbi. Veckan 15—22 november kommer att anslås åt jubileum.

Övervakare

Inför vinterns arbete har barnvårdsnämnden och Socialstyrelsens eftervårdskonsulent i Göteborg startat en serie av fem informationskvällar, avsedd för nuvarande och blivande övervakare.

Programmet har varit följande:

Barnvårdsnämnden och den unge. Barnvårdsdir. Gustaf Hedqvist.

Ungdomsvårdsskolornas verksamhet. Rektor Erik Helldal, rektor Birgit Sahlström-Cederberg, eftervårdskonsulent Erik Wallin.

Om orsakerna till missanpassning. Med. dr Hans Forssman.

Kriminell ungdom och dess behandling ur åklagarsynpunkt. Statsåklagare Gustav Persson.

Om behandling av kriminell ungdom. Byråchef Lars Bolin, Stockholm.

Strafflöshetsintygen.

— En tonåring stal en gång en cykel. Detta råkade hända 2 månader innan lagen om åtalseftergift kom. Det blev alltså villkorlig dom. I fortsättningen skötte syndaren sig finfint och fick övervakningen avkortad med ett år. Han lyckades komma in vid järnvägen. Efter några år där var han färdig att gifta sig. I samma veva sökte han till spårvägen. Men där krävdes strafflöshetsintyg, och så vart han utestängd.

Det är skyddskonsulenten Folke Söderberg, som så ger konturerna av ett vardagsöde, när Vi alla frågar honom, hur strafflöshetsintygen fungerar.

— Tyvärr, fortsätter Folke Söderberg, verkar strafflöshetsintygen i alltför stor utsträckning just så planlöst, som i det relaterade fallet. Detta belyses kanske allra bäst därav att landsfiskalsföreningen hos K. Maj:t begärt detaljerade bestämmelser beträffande intygens utfärdande.

Som det nu är kan intygen utgå för olika lång tid i olika distrikt. Även beträffande innehållet utfärdas intygen efter olika grunder. På en del ställen täcker de alla som överhuvud taget dömts. På andra ställen endast dem som fått straff på 60 dagsböter och som sålunda kommer in i Polisunderrättelser. På ett tredje ställe kan frågan om vilka straff som skall registreras vara föremål för bedömning från fall till fall. Men man kan också hitta platser, där även åtalseftergifter redovisas. Drastiskt kan man uttrycka det så: En bilåtare kan gå fri, medan den som en gång åkt utan cykellykta kan bli prickad.

— Det lär ju särskilt vara de statliga verken, som vill ha strafflösheten bevisad, skjuter vi in.

— Ja, statsmakterna har gått i spetsen och för vissa organ krävt sådana intyg. Men det tycks inte ske konsekvent. Tillämpningen tycks skifta mellan olika orter och olika chefer. På en mindre avdelning med möjlighet för den

ansvarige ledaren att ha tillräcklig personkännedom synes man inte vara så alldeles rigorös. Men kravet kan aktualiseras efter något års anställning. Och de prickade måste därför sägas leva under mycket osäkra förhållanden.

— Kan man inte avvara intygen?

— Den frågan är mycket svår att ta ställning till. Det gäller den enskildes rätt till personlig integritet gentemot samhällets krav på säkerhet. Frågan torde vara mycket svår att lösa författningsmässigt, utan problemen får hänvisas till personlig bearbetning ett för ett. Därvid måste man dock beakta, att det är rent olyckligt att smussa sig fram till en lösning. Ett sådant handlings sätt måste ju med det klientel det gäller verka alldeles särskilt demoraliserande.

Intygen kan dock aldrig ge den trygghet som önskas. En person kan mycket väl ha gått fri i Göteborg men varit fast i flera granndistrikt för smärre förseelser, som inte fört honom in i Polisunderrättelser. Han går ändå omkring med ett snyggt strafflöshetsintyg.

— Värdet av intygen är tydligen minst sagt diskutabelt.

— Nå, man får inte bortse ifrån, att de är dubbelverkande. En person som varit i delo med polisen får ändå detta på sitt rykte. Ett dåligt rykte har en elakartad benägenhet att växa och förvärras. Ett intyg kan faktiskt fylla den uppgiften att begränsa olyckan till dess rätta proportioner.

Utom det slumpartade i utfärdandet har intygen den stora svagheten, att de bara helt kallt ger förseelsen och straffet men intet om situationen och människan.

Intervjuaren känner sig inte övertygad om intygens nödvändighet, men skyddskonsulenten tror att de är ofrånkomliga.

— Allt kan inte slätas över, slutar han. Samhället måste hålla vissa fordringar på sina medlemmar. Några kon-

SAM diskuterar

Ombud från 18 distriktsorganisationer hade mött upp till SAM:s ordinarie höstmöte i den nya ungdomsgården i Högsbotorp.

Från förhandlingarna må nämnas, att samtliga grupper förklarade sig nöjda med erfarenheterna från ungdomsdagarna i Slottsskogen, och att man redan nu var färdig besluta att upprepa arrangementet den 7 och 8 maj 1955. I samband därmed kan nämnas, att Kjell Andersson, Björn Döbeln och Torsten Hansson fick i uppdrag att pröva i vad mån Slottsskogen ytterligare kan nyttiggöras för ungdomsverksamhet.

Tre organisationer hade begärt inträde i SAM. Ungdomens fredsförbund och Vita bandets ungdom fick medlemsskap. Demokratisk ungdom nekades däremot inträde. Avslaget motiverades med att dessa föreningar, de s. k. DU-klubbarna, utgör en kommunistisk täckorganisation.

Till kaffet inledde Kjell Andersson en diskussion — kort men en aning polemiskt — om det internationella ungdomsutbytet.

Han frågade, om göteborgaren verkligen är »utbytesmindad». Skolbarnsutbytet går dåligt från Göteborgs horisont sett men med strålande resultat i Århus och Bergen. Bekvämlighet? En veckolång, slutna sällskapsresa under en hejlig ledare synes vara idealet för oss. Hjälper det med att skola ledare? Kan lösningen ligga i en ungdomens rese-tjänst?

Debatten strök under!

sekvenser måste kriminalitet medföra. Men vi måste komma därefter, att slummen blir eliminerad. Och så får vi sträva efter en arbetsgivarementalitet, som vågar ge en människa en chans. En mentalitet som låter intygen vara upp-lysande och icke absolut diskvalificerande.

Vi är för pretentiösa. Vi vill inte tränga ihop oss, medan norrmän, danskar, tyskar m. fl. gör det.

Skicka inte för unga skolbarn! Utbytet skall helst samlas kring något gemensamt intresse: folkdans, idrott, scouting o. d. Föreningen Norden borde kanske flytta utbytespropagandan från skolan till föreningslivet.

Varför inte en ungdomens turistbyrå. Den skulle exempelvis kunna tillhandahålla gruppbiljetter med nedsatta avgifter till sevärdheter av olika slag.

Bättre inkvarteringsmöjligheter måste till stånd. Det behövs under sommaren en hel ungdomsgård för bara föreningsgrupper. Året om borde ett vandrarhem vara öppet.

Nils-Ivar Engberg, Bertil Hansson och Gunnar Janemalm fick i uppdrag att utreda behovet av inkvarteringsmöjligheter för gästande föreningsungdom.

Innan deltagarna gick på husesyn fick de den uppfordrande frågan: Är föreningarna nu villiga och beredda att medverka i föreningsungdomsgårdarna. Högsbotorp är en sådan gård. Föreningarna har chansen. Föreståndaren Leif Andersson står till Eder tjänst.

Film om ungdomsgårdarna

Kännedom om det förebyggande ungdomsarbetet — både föreningarnas och kommunens — behövs ideligen förmedlas till de unga. Intet är i detta arbete bestående. Nya kullar växer upp, inom vilkas odifferentierade massa med visshet rymmes mycken okunnighet och passivitet i fråga om fritidens möjligheter.

Barnavårdsnämnden har gett ut broschyren Göteborgs ungdomens fritid i flera upplagor, men materialet blev alltmera omfattande, vilket gjorde boken för stor och katalogbetonad och — enligt erfarenhet — otillräckligt stimulerande.

Varför inte göra en film? Tanken fanns hos ungdomskommittén, den har tagits upp av Centralkommittén för

ungdomsråden, och sedan en beredning, bestående av folkskollärare Anders Sundvall, arkitekt Torsten Hansson, ombudsman Sven-Erik Johansson och ungdomskonsulent Kjell Andersson inkommit med ett komplett förslag, beslutade Centralkommittén den 15 oktober att antaga detsamma för framställning till barnavårdsnämnden. Filmen som är kalkylerad för 12 minuters speltid skall handla om ungdomsgårdarna. Om filmen även skulle ha behandlat föreningslivet, hade hela framställningen blivit plottrig och effektlös. Men i den frågan återstår ett ofrånkomligt problem.

Enligt offert skall filmen med 4 st. 16 mm:s och 4 st. 35 mm:s kopior kunna erhållas för 36.200 kronor. Det blir givetvis ljudfilm men utan synkronisering.

Beredningen har föreslagit, att filmen skall distribueras enligt följande:

- 1) som förspel på några av stadens större biografier om möjligt under en bestämd vecka;
- 2) som programdel av ett specialkomponerat ungdomsprogram på någon hyrd kortfilmbio under några lördagseftermiddagar;
- 3) i 16 mm:s upplaga som utlåningsfilm till skolor, föreningar, ungdomsgårdar, stadsdelsföreningar o. dyl.;
- 4) användas av ungdomskonsulenten i dennes föredragsverksamhet;
- 5) som kortfilm genom Europa Films försorg till landets skolfilmföreställningar.

— FÖRENINGSNYTT —

SSUH

Vi arbetar inom SSUH med skilda föreningar i olika skolor. För närvarande finns det fem stycken i Göteborg, Aeolus i Majornas HAL, Poseidon i de centralt belägna läroverken, seminaristernas resp. studenternas föreningar samt föreningen i Lundby samrealskola.

Göteborgsföreningarna tillhör Västra Sveriges distrikt, vars tyngdpunkt är Göteborg, men som omfattar även andra orter. Det finns en samarbetskommitté för stadens föreningar, och denna arbetar nu med en uppryckningskampanj. I samband med SSUH:s årliga Nutidsorientering kommer det att startas studiecirklar. Den yngsta föreningen både vad beträffar medlemsålder och egen ålder, nämligen Lundby SSUH, har redan startat en teatercirkel. Den 23—24 oktober hade hela distriktet höstting på Wendelsbergs folkhögskola med ett 50-tal deltagare. Förra förbundsordföranden Anders Jansson kommer att besöka 12 skolor i staden en vecka i november. I samband med detta anordnas propagandamöten.

Detta var en kort rapsodi över vad som är aktuellt inom SSUH i Göteborg. Aktiviteten har väl inte alltid varit den bästa. Att arbeta inom föreningsliv i storstadsskolor bjuder alltid på svårigheter av helt annan karaktär än på mindre platser. Men vi hoppas att den igångsatta kampanjen skall medföra en välbehövlig framryckning.

UNGDOMSLEDAREKURS

Göteborgs Distrikts Idrottsförbund anordnar under veckoslutet 20—21 november en ungdomsledarekurs å Härskogen. Det är för göteborgsdistriktets del den första som arrangeras enligt grunderna för det statliga stödet till ungdomsledarekurser.

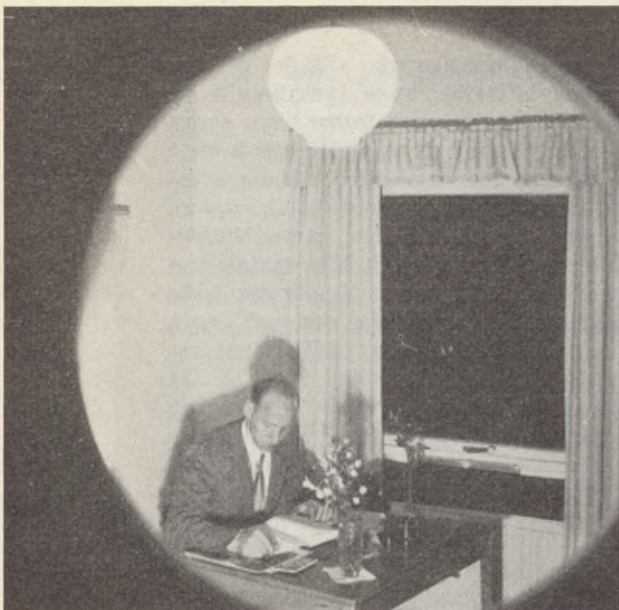
Kursen kommer att ge föreläsningar om Ungdomspsykologi, Träninglära och hygien, Förvaltningsuppgifter, Föreningskunskap samt Att bygga på ungdomen. Dessutom blir det speciell instruktion beträffande tävlingsregler och funktionärsarbete inom fri idrott, bollspel, orientering och skididrott.

Medverkande föreläsare och instruktörer är ungdomskonsulenten Kjell Andersson, idrottsinstruktören Rolf Gustavsson, Ander Sundvall och Ragnar Waller, Riksidrottsförbundets ungdomsinstruktör Leif Cederloo, Moss-Erik Johansson och Hilding Andersson.

HÖGSBOTORPS UNGDOMSGÅRD

— en ny idé i ett nytt hus

Vi alla presenterar här några bilder från den nya ungdomsgården vid Axel Dahlströms torg, belägen i samlingscentrum. Tre institutioner trivs under samverkan i samma byggnad; bibliotek, samlingslokaler och ungdomsgård. Den sammanbindande länken utgöres av gemenskapsfoajén, där de olika generationerna bl. a. kan förlusta sig i ungdomskaféet. Det är det första verkliga försöket i Göteborg att åstadkomma ett samgående av de tre hyresgästerna under iakttagande av speciell hänsyn till deras särdrag och funktioner.

Ungdomsgårdens föreståndare, Leif Andersson, återfinner vi vid en titt genom tittgluggen till expeditionen.

Här har vi Kalle, en av de många ungdomliga högsbotorparna på upptäcktsfärd i den moderna ungdomsgården.

Ungdomsföreningarna har visat stort intresse för att göra sina insatser i Högsbotorps ungdomsgård. Vi ser representanter från SAM på besök, nyfikna på möjligheterna. Sporthallen (överst) lämnar bra utrymmen för fest och lek. För grupper — studium eller hobby — är det väl sörgt. Teaterrum med franskt fönster tilltalar. Bastu, fotorum och bra med skåp finns i källarvåningen. »Spisarna» får tillfälle att trivas i gårdens musikrum med radiogrammofon och skivor.

Grattis Högsbotorp!

Mindre utkastaranda, mera psykologi-Liseberg!

»Fyra avpolletterade ungdomar» beklagar sig genom en insändare i GT den 19/10 över de godtyckliga insläppförhållandena på Lisebergs rotunda. De relaterar ett speciellt tillfälle den 16/10, då vakterna, som synes utan anledning, avvisat flera ungdomar från att komma in i danslokalen.

Jag förmodar nu, att det är ganska hopplöst i det förbud-Sverige, som karaktäriseras genom »spotta ej på golvet», »stig längre fram i vagnen», »håll snyggt på toaletten» m. m., att våga anmärka på den förmyndaranda, som hotar uppenbara sig nästan överallt vid våra nöjestillställningar för ungdomar. Visst finns det personer, som icke är önskvärda. Berusade, oftast kaxiga stackare, som under veckans enahanda inte orkar lyfta sig själva i kragen till förnyelse och självständighet genom en någorlunda vettig fritidssysselsättning. Men det är därför inte nödvändigt att utveckla det slags maktgodtycke mot ungdomen, som förekommer vid nöjestillställningar i allmänhet och vid Liseberg i synnerhet.

Som föreningsledare och delägare (skattebetalare) i Liseberg vill jag gärna fråga herrar Berggren och Ekström om de tänker låta det fortgå på den inslagna vägen. Skulle man inte kunna tänka sig litet hyfs och litet psykologi även hos vakterna vid Rotundan. Stället är på väg att förlora sitt goda renommé. Bra skulle det vara om förbuden gällde för sådana, som inte kan sköta sig. När de emellertid även brukas mot skötsamma ungdomar, däribland flera aktiva föreningsungdomar, då vill man gärna signalera rött. Det betyder som bekant stopp. Plats för observation, snälla Lisebergs-ledning!

NO-NOBB

Bygga upp eller riva ned?

Det var de tyska folkskollärarna som vann fransk-tyska kriget 1870—71. Uttrycket användes en gång som citat av Torgny Segerstedt, när han ville framhålla folkskolläraernas oerhörda betydelse för fostrandet av ett folk och inriktning av dess målsättning.

Uttrycket dyker osökt upp, när man iakttagert den aktuella skolkonflikten. Riksdagen har ju beslutat att det är ett tjänsteåliggande för lärarna att ha tillsyn över skolmältiden. Detta uppfattar lärarna som en hänsynslös nonchalans. Lärarna menar sig ha rätt att i likhet med andra arbetstagare få disponera en rimlig måltidsrast.

Detta är en struntfråga, säger man. Små sår och fattiga vänner . . .

I majnumret av Vi alla skrev stadsfullmäktiges ordförande Ernst Jungen, att lärarna är en grupp av ungdomsledare. Lärarna vill nog inte kalla sig ungdomsledare i den ideologiska betydelse, som ordet har inom föreningslivet, men trots detta är varje lärare reellt en ungdomens ledare, en som mer eller mindre medvetet bidrager till att forma vår ungdom. Detta följer med tjänsten, sen må lärarna kalla sig vad de vill.

Men många lärare är också engagerade i speciellt ungdomsarbete av olika slag, föreningsfunktionärer, söndagskollärare, idrotts- och studieledare m. m. m. m. Det finns väl inga siffror på detta, men man har på känn, att lärarna procentuellt mer än någon annan grupp är engagerade i sådant ideellt och ideologiskt arbete. Kort sagt: Lärarna är en grupp av exceptionellt stor betydelse för folkets medborgerliga fostran.

Därför är det särskilt beklämmande, att detta skulle inträffa just när samhället äntligen synes vara berett till krafttag för den förebyggande ungdomsvården. Ena dagen anslår riksdagen vackra slantar till ungdomsverksam-

Intryck från samarbetsorgani- sationens kurs å Härskogen 23 - 24 oktober

Gustav Adolf torg. Fullsatt och lite till, som vanligt då ungdomsledare reser på kurs.

Vid Härskogens stora ingång möttes vi av en glad »nuna», att den ägdes av Nils-Ivar är det väl ingen tveksamhet om. — Inkvarteringen gick snabbt så även middagen, och därför hann man icke blinka många gånger förrän föreläsningen började.

Det var Lars Gråby från skolöverstyrelsen som skulle prata lite om de nya statsbidragens uppkomst och framförallt — användning.

Bekantskapen med Gråby var angenäm. Trots att föredraget handlade om siffror blev det synnerligen intressant, kanske beroende på de många personliga synpunkterna som vår gode Lars kom med.

Diskussionen som följde blev icke så livlig. Var det manne föredragshållarens klara framställning eller vår egen försiktighet som var orsak till det?

Kvällen förflöt för övrigt med samtal, sång och små improviserade program. Frågesport var naturligtvis också med, men det blev tunnsått med de rätta svaren — kanske för svårt?

Söndagen var händelserik så det för-

hetens främjande, och man gör sig beredd att pröva en friare och kanske mera riskabel sprithantering, ett sammanhang som kräver medverkan av allt folket, och den andra dagen fattar man ett beslut, som frammanar missmod, för att inte säga förbittring, inom en kår, som utgör en av de väsentliga kärntrupperna i arbetet. Håglösa soldater är dåliga kämpar.

Människor kan vara värdefullare än pengar.

A. R. Sundvall

slog. Anders Sundvall hade trots det dåliga vädret arrangerat en orienteringstävling, som fordrade en hel del. Vi hade icke klätt oss som friluftsmänniskor precis, och därför gick denna av stapeln — inomhus.

Men för att ingen skall tro, att vi tillbringade dagen inom 4 väggar, vill jag tala om, att Anders också hade föreslagit en promenad med uppgift att under densamma lägga upp en »matnyttig» poängjakt. Detta var lagt som en tävling och naturligtvis blev det som sig bör: Frisksportarna tog hem första priset.

För övrigt var det representanter från bågskytteklubben och varpaförbundet vilka demonstrerade sina sportgrenar. Praktiska övningar var det också plats för. När får vi en inomhusbana för bågskytte i Göteborg? En representant från »Korpen» talade också om för oss, vilken betydelse deras samarbete med bågskytteklubben hade för båda parterna.

Lars Gråby var också i elden och denna gången pratade han om högaktuella saker: De statliga bidragen för fritidsgrupperna. En hel del frågor kom upp under diskussionen. Curt Bergström känner sig alldeles särskilt nöjd, eftersom han fick veta att om en ping-pongklubb startas i Skrubbamåla, av Tage Erlander, så kan denna klubb söka statsbidrag för sin verksamhet.

Det var icke enbart huvudpunkten i kursen som gjorde den värd att minnas. Den stora möjligheten som fanns att få kontakter med olika ungdomsorganisationers representanter bidrog till att göra den lyckad och givande. Som föreståndare på Högsbotorps ungdomsgård hoppas jag, att min vädjan om initiativ från föreningarnas sida icke skall förklinga ohörd, utan att frisksportarna, KFUM, Unga Örnar, scouter, unghögern m. fl. snart skall ge sig tillkänna, så att vi kan börja utnyttja statsbidragen, men framförallt komma igång med verksamheten för alla dem som nu väntar utanför ungdomsgården.

Leif Andersson

Mål och ideal i ungdomsarbetet

Rune Brange hade i Vi allas förra nr en artikel, som bl. a. behandlade Hemgårdsförbundets senaste ungdomsledarkurs. Med anknytning till denna kurs men även till de planerade statsunderstödda ungdomsledarkurserna gör han här några reflektioner om ungdomsarbetet och fostran i skolan, i föreningen och på ungdomsgården.

I dagens »överciviliserade» samhälle råder ett kaos i värden och normer. Detta gör det svårare än någonsin tidigare för alla fostrare att finna en gemensam linje i sin fostrande gärning. Det har också gjorts ett otal försök att definiera vad fostran är eller bör vara. I detta sammanhang skall vi utgå från den definition, som den finske ungdomsledarexperten Gay von Weissenberg har givit: att fostra är att anpassa individen till hans samfund. Denna definition står helt i samklang med den uppfattning, som flertalet andra representanter för den moderna samhällsvetenskapen företräder, men få torde ha så rik personlig erfarenhet av och kunskap om hur denna fostran kan ske som von Weissenberg.

Utformningen av morgondagens samhälle måste ju inte minst komma att bero på hur dagens ungdom fostras till att överta det. Att en persons »samhällsintresse» kan grundas redan vid tidiga år är ingen ny erfarenhet. Det underliga är att demokratien inte utnyttjat den i större utsträckning. Exemplet från diktaturstaterna är visserligen avskräckande, men våra ideal är ju helt andra än Hitlerjugends. I åttioåriga år har uppfostrans mål i skolan bland annat och kanske främst varit att »dana varje individ till en så duglig samhällsmedborgare som möjligt». Citatet är hämtat ur 1940 års skolutredning, och där heter det vidare, att skolan skall »fostra den enskilde till förmåga att samarbeta med andra i samhällets tjänst, till samhällssolidaritet». Många och stora svårigheter har bidragit till att dessa riktlinjer inte kunnat följas i önskvärd utsträckning. Först i och med enhetsskolan vågar man hoppas på

en konsekvent genomförd social fostran i skolan.

Genom de beslutade statsunderstödda ungdomsledarkurserna kopplas skolöverstyrelsen i avsevärt högre grad än tidigare in på ungdomens fritidsverksamhet, eftersom det är skolöverstyrelsen, som bl. a. skall »bevilja och utbetala» statsbidragen, och dessutom i egen regi svara för den centrala högst tre månader långa utbildningskursen för ungdomsledare. Dessa statens nya giv kan lösa några av ungdomens fritidsproblem, men det finns skriande behov av ytterligare nya giv (om dessa kommer måste kanske skolöverstyrelsen, som nu väl har någon slags understyrelse för föreningsverksamheten, låta denna utvecklas till en speciell överstyrelse — »ungdomsfritidsproblemöverstyrelsen»). Ett av grundvillkoren för statsbidragen är ju att undervisning meddelas på kurserna i vissa av skolöverstyrelsen godkända ämnen: livsåskådningsfrågor, psykologi, pedagogik, samhällslära, sexualfrågor. Den s. k. lundska kommittén vars betänkande ligger till grund för beslutet om ungdomsledarkurserna, har tydligt deklarerat, att kunskaper i sådana ämnen bör göra ungdomsledarna bättre skickade just till att fostra ungdomarna till goda samhällsmedborgare. Hur denna fostran lämpligen kan ske bör naturligtvis organisationerna ge praktiska anvisningar på under kurserna. Numera är det visserligen inte lika lätt som under folkrörelsernas väckelseår att »roa på ett fostrande sätt» eller »fostra på ett roande sätt», men även dagens ungdom går det att entusiasmera och aktivisera.

Vid Riksförbundet Sveriges Hemgårdars ungdomsledarkurs i Trelleborg i

augusti upptog frågan om ungdomens fostran en dominerande plats på schemat. Gay von Weissenberg, som var huvudföreläsare, relaterade förutom en mängd forskningsresultat även hur man i det praktiska ungdomsarbetet i Finland lyckats »fånga in» gängen samt aktivisera och fostra dem. Att man lagt sig vinn särskilt om gängen fram-

står som något helt naturligt för alla, som känner till hur barnens personlighet i hög grad danas av de första grupper, som de kommer i kontakt med. Dessa grupper kallas inom socialpsykologien, vars senaste mera betydande riktning är den dynamiska grupppsykologien, för primärgrupper, och de kännetecknas vidare av en samvaro »ansikte

Tonårsklubben

UPP TILL TÄVLAN!

En av föreningslivets farligaste fiender heter fantasilösheten. När medlemmarna på förhand vet hur mötet eller träffen skall gestalta sig, minskas intresset i snabb takt, och därmed måste man räkna med en allmän arbetsförsämring. Låt oss därför mäta våra krafter i en enkel fantasitävling.

Förutsättning: Fantasiklubben, som består av 25 pojkar och 25 flickor skall ha en samkvämskväll. Samling sker klockan 20. Samkvämet skall pågå till klockan 22, och det program som skall presenteras ser ut så här:

1. Unison sång
2. Hälsningstal
3. Protokollsjustering
4. Rapporter
5. Skrivelser
6. Nya frågor
7. Avslutning
8. Unison sång

Vad betyder nu detta? Jo, meningen är att ovannämnda dagordning skall omvandlas till ett helaftonsprogram med inslag av sång, musik, deklamation, tal, film m. m.

Bara en liten förklaring. Det som sker under resp. rubrik, skall i sak svara mot rubriken men framföras på ett nytt sätt. Ex. Punkt 4 Rapporter och 5 Skrivelser kan illustreras med Taubes: Brevet från lillan, och punkt 6 Nya frågor kan vara en presentation av veckans skiva. Kom även ihåg att rapporter, skrivelser m. m. kan vara flera än en.

Så sätter vi igång och fantiserar. Fantiserandet kan lämpligen ske i grupper och blir därigenom en upptakt till vidare programstudier, som kanske kan utmynna i en studiecirkel eller fritidsgrupp. Vem vet?

När så fantiserandet är färdigt, skicka då in förslaget till Ungdomsbyrån, Södra vägen 1 B, Göteborg C och märk kuvertet »Fantasi». Senaste inlämningsdag är den 31 december.

Bästa förslaget (eller förslagen) kommer att publiceras och dessutom kommer något ännu odefinierbart pris att utgå.

Sätt igång!

Nils-Ivar Engberg

mot ansikte» och av känslan av helhet, att vara »vi». Det finns många barn, som aldrig får tillhöra den viktigaste av alla primärgrupper, familjen, vilken ju t. ex. kan vara stympad, och många barn växer upp i en familj, där vikn känslan mer eller mindre saknas och där »ansikte mot ansikte» är liktydigt med något olustbetonat. Sådana barn behöver i regel mer än andra någon annan grups gemenskap (gängets på gatan, klubbens på ungdomsgården). De grupper, där gemenskapskänslan är mindre utpräglad, sammanfattas under benämningen sekundärgrupper (dit hör t. ex. de grupper, som man söker medlemskap till). En klar distinktion mellan primär- och sekundärgrupperna går inte att göra på ett begränsat utrymme, och det är inte heller väsentligt i detta sammanhang, där det främst gäller att framhålla vikten av att gruppen påverkar individen positivt. Om individen påverkas negativt, kan han antingen

skiljas från gruppen (t. ex. genom myndigheternas försorg) eller också bör hela gruppens attityd ändras.

Nästan alla pojkar tillhör något gäng, och eftersom riskerra är stora för att ett gäng skall ha mera negativt än positivt inflytande på dess medlemmar och att det i värsta fall blir en liga, gäller det att så tidigt som möjligt få in gänget i fostrande aktivitet. Om man skall tro filmen och sedelärande berättelser händer det allt som oftast att gäng och t. o. m. ligor med despotiska och destruktiva ledare tack vare basebollspelande pastorer och andra ädla kompisar förvandlas till sällskap som är så duktiga så. Inte ens detta bör emellertid avskräcka oss vanliga ungdomsledare från att försöka få in gängen i vårt ungdomsarbete. Mera uppmuntrande än avskräckande är det studium av gänget, som bedrivits efter rent vetenskapliga principer på

UNGDOMS BYRÅN

- kan kanske snart presentera något nytt på ungdomsgårdsfronten i Masthugget, Lunden (Räntenområdet) och Kyrkbyn. Intensiva förberedelser pågår för att få fram lämpliga lokaler för dessa områden.
- beräknar att omkring den 1 december kunna utge en lokalförteckning över lämpliga lokaler för föreningsmöten o. d. Se särskild annons i detta nummer.
- har färskta nyheter från centralkommitténs sammanträde i oktober, då bl. a. nya bestämmelserna för kurs- och klubbavgifter vid ungdomsgårdar och ungdomsråd klubbades. Kommittén beslutade också om inspelning av en film om ungdomsgårdarna, om

vilket berättas på annan plats i detta Vi alla-nummer.

- anordnade tillsammans med Rambergets ungdomsråd en informationsträff i ungdomslokalfrågan för Backa med omnejd den 4 november 1954 å Tingstads Folkets Hus. Stadsdelen ropar efter ungdomslokaler och daghem.
- hyste den nya ungdomsdelegationen i sina lokaler vid premiären den 26 oktober. Ungdomsdelegationen har påbörjat en femårsplan, d. v. s. man skall söka utarbeta förslag till det förebyggande ungdomsarbetets organisation och arbetssätt inför närmaste femårsperiod.
- skall tillsammans med många andra vara med och inviga »centrum-Högsbotorp» den 17 november. Som bekant innehåller centrumhuset en ungdomsgård som är något nytt.
- är 16—18 november engagerad i höstens filmskötarkurs nr 2.

olika håll i världen. Nämnas kan Trashers undersökning av gängen i Chicago och Helankos doktorsavhandling om gäng i Finland. Enligt Trasher är normala antalet medlemmar i ett gäng 9 och enligt Helanko 5—7. Med tanke på olika lagidrotter har man i Finland funnit det vara bäst att arbeta med grupper på 11 pojkar.

Genom de intensiva gruppdynamiska forskningar, som bedrivs vid olika institut (Research Center for Group Dynamics i Michigan och Favistock Institute of Human Relations i London) får man allt säkrare kännedom om sambandet mellan individen och gruppen. De tidigare socialpsykologernas teorier har till fullo bekräftats: gruppen har en oerhörd inverkan på individen och då i synnerhet de grupper som är relevanta (där medlemmarna är »närbesläktade»). Och det spontana gänget bildar alltid en relevantgrupp. *Barnens »moraliska kunskap» beror också i hög grad på gruppen. Detta påvisades redan 1930 av amerikanerna Hartshorne, May och Shuttleworth, vilka genom testbatterier mätte sambandet mellan barnens moraliska kunskaper och olika gruppers och ledares. Som vanligt inom psykologien uttrycktes sambandet i korrelationskoefficient. Sambandet mellan barnens moraliska kunskap och föräldrarnas blev 0,55, kamraternas 0,35, ungdomsledarnas 0,14, folkskollärarnas 0,06 och söndagsskollärarnas 0,002.* Man kan givetvis inte utgå från, att en svensk undersökning skulle ge liknande resultat, men för den sakens skull kan inte undersökningen avfärdas med att den endast har kuriositetsintresse. Vår egen folkskolas många stora svårigheter att ge andra värden än vissa fasta kunskaper, känner vi ju väl till. En alltför stor klass ökar t. ex. i hög grad risken för att klassen reagerar som en psykologisk massa istället för som en grupp, vilken ju alltid kännetecknas av en helt annan ansvars känsla.

Inom ungdomsarbetet bör vi alltså akta oss noga för att hamna i samma dilemma som folkskolan genom att ta

oss an alltför stora grupper. *Likaså skall vi inte göra samma misstag, som vi själva och andra gjort alltför många gånger: lägga ner ett väldigt arbete på att hålla samman en grupp, som är sammanrafsad från olika läger och just därför dömd till att spricka. Ju mer relevant en grupp är redan från början desto större blir våra möjligheter till att ägna oss åt det väsentliga: en positiv påverkan. En rent individuell påverkan förekommer givetvis främst i familjen (och bör givetvis förekomma på korrektionsanstalter), men inom föreningslivet finns det sällan utrymme för individuell »behandling». Detta är dock, som väl är, inte så nödvändigt, som många tror, ty enligt den dynamiska gruppsykologien är individens attityd i regel densamma som gruppens, och ett ledarskap efter moderna metoder (vilket ofta inte är något annat än en konsekvent tillämpning av de metoder, som sedan långt tillbaka i föreningshistorien givit de bästa och sundaste resultaten) kan medföra en önskvärd attityd både hos individen och gruppen. I bästa fall kan alltså ungdomsledarens och gruppens (kamraternas i ovan nämnda korrelationstabell) påverkan av individerna bli mer och mer identiska: ledarens attityd — gruppens attityd — individernas attityd företer allt större likheter.*

Bästa förhållandet mellan ledare och gruppmedlemmar finner man i den grupp, där ledarskapet är »gruppcentrerat» (groupcentered), och där alltså ledaren genom att han gått in för att skapa en vi-känsla också kan sägas ha blivit en funktion av gruppen. Den ledare, som håller för stor distans till sin grupp och förväxlar ett högt föredöme med att vara hög av sig, isoleras snabbt i sin egen förträfflighet. Men å andra sidan får givetvis inte ledaren, om gruppen håller en låg nivå, sänka sig ner till den (det enda sättet för många att nå en eftertraktad popularitet). Med en sund kamratlighet och genom att låta ungdomarna tillfredsställa sådana behov som samhörighetsbeho-

vet, aktivitetsbehovet, äventyrsbehovet, behovet av glädje och erkännande samtidigt som aggressionsskapande moment uteslutes, blir ledaren populär i sin grupp utan att tillgripa det sämsta, som serveras av nöjesbranschens billighetsministrar och storförlagens serietidningsproducenter.

Något slags standardprogram för olika ungdomsgruppers träffar, vilket skulle kunna godtagas av alla sammanslutningar, finns givetvis inte, utan var och en måste naturligtvis från sina egna utgångspunkter försöka komma fram till det program, som deras ungdomar gillar, och som samtidigt håller sig inom ramen för sammanslutningens egna mål och ideal. Enligt den kände amerikanske pedagogen Trecker beror det på gruppen, om individen håller fast vid sina mål och ideal. Även om de flesta grupper (föreningar) har olika mål och ideal står väl aldrig en social fostran helt utanför dessa (fastän vad den ene menar med social fostran kan av den andre betecknas som något samhällsfientligt). Alltför många föreningar tangerar dock detta »högtidliga» begrepp, social fostran, endast på någon enstaka punkt, medan andra sedan länge insett sina »rättigheter och skyldigheter» även i detta avseende. Ingen sammanslutning kan väl beskyllas för att absolut ensidigt odla individualistiska specialtalanger (killen som kutar från sina kompisar i spurten skickas sällan ensam till träningslägret), men farliga tendenser saknas inte. Den berömvärda samarbetsförmågan och lagandan blir t. ex. i regel endast en levande realitet i kamp mot en motståndare, och något nämnvärt intresse för systematisk träning av samarbetet med och plikt känslan mot andra i det civila livet finner man ytterst sällan. Ledarna inom idrotten och annan föreningsverksamhet har på sina utbildningskurser framför allt fått lära sig att bli goda klubbfunktionärer. Att genom kunskaper om de värden, som skapar en sund gemenskap, inte bara bli en god funktionär utan även en funktion av denna gemenskap, har stått fullständigt främmande för de

flesta. Det är givetvis inte minst för att ge möjligheter för kursdeltagarna att lära sig något, för många nytt och för alla nyttigt, som vissa ämnen skall vara obligatoriska, för att ungdomsledarkurserna skall få statsunderstöd.

Om man går över från föreningsverksamheten till ungdomsgårds- och hemgårdsvärksamheten, så har ju dess kurser alltid varit inriktade på att få fram ledare med öppet sinne för svaret mot den ungdom, som besöker gårdarna. Orsakerna till att de fostrande faktorerna inte upptar en alltför framskjuten plats på programmen på vissa gårdar kan inte här närmare penetreras, men detta tillhör de problem, som alla ansvariga försöker lösa. Föreningar, som förfallit till att huvudsakligen roa kan ofta med en viss rätt skylla på kassabrist och ledarbrist, men om ungdomsgården brukade sina tillgångar till att mest roa och minst fostra hade den försummat sitt ansvar mot den besökande ungdomen — en ungdom, som till stor del har så stora anpassningssvårigheter, att den inte ens kan finna sig till rätta i föreningar med synnerligen låga krav på sina medlemmar. Även om ungdomsgården (i likhet med vissa föreningar) inte gärna skyltar med sina mål och ideal, eftersom de är så svåra att nå, och därför kan verka väl patetiska (varför väja för det patetiska för resten?), så finns det anledning att någon gång skärskåda dem. Som ungdomsgårdens kanske främsta mål skulle vi då vilja sätta upp en målmedveten strävan efter att hjälpa till med att »anpassa individen till hans samhälle» och som det eftersträvarsvärda idealet »en god samhällsmedborgare».

Rune Bränge

I själva verket är det endast ett litet, men ibland dominerande fåtal, som förblir likgiltigt inför det internationella samarbetet. Det är samma fåtal som förr ryckte på axlarna då förbättringar inom samhället fördes på tal. De förklarade då gärna, att endast ett mindre antal kunde förbli välnärda. Det var inte

möjligt för ett samhälle att föra den stora massan bort från armodets gråa vardag. Vi vet nu att de hade fel. Det finns inte heller något som hindrar, att de har fel när de nu pläderar för att det internationella samarbetet är dömt att misslyckas.

Vi kan se hur fel de hade när vi möter barnen i deras försäljningsarbete med FN-märkena. De är väl klädda och det är även deras kamrater som glada tågar med FN:s alla nationalflaggor till Gustav Adolfs torg på FN-dagen. Bland de många barnen är det svårt att hitta något, som bär spår av umbäranden. Över detta är vi med fog stolta och glada.

Ser vi runt omkring i världen finns så många fler, som bär nödens stämpel. Men vi är lyckliga nog att ha en möjlighet höja deras standard. Det är ingen lätt uppgift och man kan inte tala om

hjälparbete i egentlig mening. Här krävs i stället politisk kunnighet och praktisk duglighet. Det är detta som vi måste slå vakt om genom att skaffa oss kunskaper om vad som händer och vad som måste göras. Endast därigenom kan vi ge våra barn tillfälle att lyckas med ett internationellt samarbete, som de själva tror på.

Ingrid Segerstedt Wiberg

GOTT SÄLLSKAP

Två grupper människor är särskilt utsatta för kritik, nämligen överheten och ungdomen. Överheten har lättare att försvara sig, eftersom det är den som skapar lagarna, medan ungdomen har det svårare.

Karl-Erik Kejne (HT)

får vi tala om att barnavårdsnämnden — sedan sist — tillsatt två nya skol-kuratorer. En sådan skall finnas i varje överlärardistrikt för att vid sidan av lärartjänsten vara bvn:s vakande öga beträffande spirande vanart och asocialitet.

För att gå efter åldern, så har folkskolläraren *Sten Westling* fått hand om Torpadistriktet. Westling är född 1908 och blev folkskollärare 1930.

Han är en mångsidigt intresserad skolman, som bl. a. varit verksam så-

som föreståndare för skolans fritids-verksamhet samt som idrottsombud och

skolbibliotekarie. Westling hör till dem som anser, att en lärare bör vara lika mån om sina elevers karaktärsdanning som om deras kunskaper. På den tid han kan få över tjänar han MRA.

Folkskolläraren *Björn Döbeln* är verksam inom Bjurslättströmmen. Han är född 1927 och liksom Westling göteborgare. Efter studentexamen 1947 och reservofficersexamen vid sjökrigsskolan 1949 avlade han

folkskollärarexamen 1951. Döbeln har tjänstgjort ett år vid Ivarsbergshemmet. Genom ledarskap inom KFUM:s scoutkår och Svenska Ungdomsringen för bygdekultur har han erfarenhet av ungdomsarbete. Som ombud i Göteborgs ungdomens samarbetsorganisation, där han tillhör verkställande utskottet, har han kontakt med stadens ungdomsverksamhet i övrigt.

Vialla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

Redaktör och ansv. utgivare ANDERS SUNDVALL

Adress: UNGDOMSBYRÅN

Södra vägen 1 B - Göteborg - Tel. 17 09 20

Prenumerationspris kr. 4:— . - Postgiro 49118

Örnefeldts Tryckeri, Göteborg 1954

Ungdomsledarekursen 1954

fortsätter under den närmaste månaden med följande program, som gäller både för dag- och kvällskursen:

- 18/11 Sociologin i ungdomsarbets-
tets tjänst (fil. lic. Edvin
Edvik) 2 timmar.
Muntlig framställnings-
konst (talpedagog Wollin-
Stenung) 1 timme.
- 25/11 Sociologin i ungdomsarbets-
tets tjänst (fil. lic. Edvin
Edvik) 2 timmar.
Muntlig framställnings-
konst (talpedagog Wollin-
Stenung) 1 timme.
- 2/12 Psykologi (barnpsykiater F.
Fränkel) 2 timmar.
Muntlig framställnings-
konst (talpedagog Wollin-
Stenung) 1 timme.
- 9/12 Ungdomens sexualliv (leg.
läkare Elisabeth Sjövall) 2
timmar.
Terminsavslutning — sam-
kväm.

punkter om statliga bidrag till fritidsgrupper

1. Bidragsberättigade åldrar
12—25.
2. Gruppens storlek mellan 5—25.
3. Minst 5 deltagare skall närvara
varje gång.
4. Gruppens verksamhet skall om-
fatta minst 20 timmar, fördela-
de på minst 10 sammankomster.
5. Bidragets storlek pr. deltagare:
för handledning och materiel
högst 50 % av kostnaderna
(högst 4:50), till lokalkostnad
2 kronor.
6. Fritidsgrupp skall vid verksam-
hetens början anmälas till kom-
munalt organ (ungdomsbyrån).
7. Statsbidrag sökes genom det
studieförbund organisationen
tillhör, eller om sådan anslut-
ning ej finns, genom kommu-
nalt organ (ungdomsbyrån an-
visar).

ÄNTLIGEN —

en förteckning över lokaler till
ungdomsorganisationernas tjänst

Kan köpas på ungdomsbyrån,
Södra vägen 1 B, tel. 11 16 34
eller 17 09 20. Postgiro 4 02 82.

Priset 2 kr. inkluderar abonnemang
på kompletteringar av förteckningen.

Barnavårdsnämndens ungdomsbyrå

